

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dissapte 26 de Juny de 1897

Núm. 3300

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3'50
a provincies trimestre. 10'
Extranger y Ultramar. 15'
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Ju. qu. ra. 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

SE RETRATA
TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LOS LABORABLES A PE-
TICIO. 187

TORRES. FOTOGRAFO
NOVAS FOTOGRA-
FIAS EN CO-
LORS. OPERA tots
LOS DIUMENGES.
Passeig de Mata, 12.
REUS
dias de despaig tots los festius

SECCIÓ DOCTRINAL

Llengua essencial

en los judicis criminals

No duptem que s'ha escrit molt y bé sobre la necessitat de establir oficialment en aquest territori la llengua catalana en totes sas relacions ab lo poder central, establiment que l'abona lo dret y l'imposa la dignitat de Catalunya entera. Cal, donchs, no insistir sobre punt que, per haverhi recaigut la última paraula, es per tots nosaltres qüestió axiomática.

Però si he s'ha escrit y parlat extensament y baix tots punts de vista s'ha convingut en que deu revindre la substancia catalana, sa parla, aixó's fa mes y mes evident ab cuan concretament al dret penal se relaciona.

En efecte; la imputació, —paraula qu'en sentit penal significa atribuir a una persona la comissió d'un delict—fa necessari que hagi sigut de veritat causa moral ó material del mateix, mes clar, que la acció ó omisió punible en la totalitat dels seus elements sia fruit de la voluntat y obra del individu á qui s'imputa. De manera que tota deficiencia ó imperfecció en qualsevol d'aquellas duas condicions fisicas y espirituales—conciencia y llibertat en el obrar—originan varias causas que destrueixen l'element psíquic y per consegüent la imputació.

Per altra part, hi ha circumstancies que agraven y disminuixen la responsabilitat penal, tals com los accidents de temps, lloch, modo, disposició moral, estat, condició, edat, etc., etc. que podem acompanyar y calificar las accions y omisions constitutivas dels delictes.

Cal no entendre's mes en la materia—lampoch ho permet la naturalesa de aquest humil trevall—perá compendre's sens estors de cap mena la poderosa influencia qu'es de regoneixer en lo llenguatge que s'emplehi en las causas criminals, tant per l'acusat com per los testimonis y demés personas que intervinguin perque lo fallo si guia en aquesta classe de judicis, així com lo usat per los tribunals, arreglat á la veritat y justicia. Ara bé, admesa la certesa de que los tribunals d'aquest Principat se componen de magistrats andalusos, asturians, aragonesos, etc., etc. que sols parlan en la llengua castellana sens entendre ni un berrall de la catalana á la que miran y ohen generalment ab oys; y admes també ab igual grau de veritat que la majoria dels catalans desconeixen aquella, particularment la gent del camp y fabrica que ohintla no n'entenen ni un mot; feu lo favor de dirnos com es possible que ls encarregats de administrar la justicia entenguin en son verdader alcans los conceptes continguts en sas declaracions, y si aixó es innegable, com ab ple coneixement de causa y ab concien-

cia exacta poden dictar los fallos apreciant en tot son valor legal totes y cada una de las circumstancies qu'omplen lo fet punible? Y no se ns digui que en semblants cassos lo Relator ó altre persona servint de intérprete afronta la dificultat, desaparexent de aquest modo la possibilitat de tota justicia en las sentencias per no entendre la Sala la llengua del acusat y demés personas de parla catalana, objecció que si á simple vista sembla revestida de molta forsa, la pert tota á poch que fixem la atenció en que moltissimas frases catalanas no troban equivalent en la llengua castellana, aixó es, no admeten traducció fidel ó bona. Un exemple bastará pera fersen capás.

Declaració d'un testimoni en causa criminal: «Si »senyors, vareig presenciar la disputa ó qüestió entre »l'acusat, y agredit, y á volta de diferents cárrechs »mútuos sens importancia comensats per l'últim, de »sopetó aquest esguardantlo fixament y sachsejantlo »de lo millor, va dir á aqueil entre altres paraulas las »textuals següents: *ets un foll, un escafit de gambals »pero que ab las manulas estimbos á tothom y t'peixas »y t'arranjas que s'un gust; y no se per quins cinch »sous no t'ventu una plantufada que t'enclasto á la »paret esborrandantli la samarra ab lo sach-seix.* Obir »semblants paraulas y veures los esboranchs, tot d »una l'acusat ab vist bleix, l'hi venta una cossa á la »part del parament de las calsas, y ab una cara mes »que esgroguehida l'hi va fer un petó á terra.»

Que vinguin tots los *Gutierrez, Fernandes, Marti- »nez, et sic de coleris* castellans de la jurisdicció ordina- »ria, y en el acte del mateix judici com correspon tra- »duheixin la anterior declaració al sol efecte de apre- »ciar si concorren en lo fet circumstancies eximentes ó »atenuants de responsabilitat, que s'presentin tots los »Relators ó intérpretes que en l'acte puguin trobarse »y diguin la fidel equivalencia castellana de la mateixa. No es pas possible, y si no ho es com dimontri podran estimar fundada y legalment que hi ha hagut ó no l'cas, agressió il·legítima, si lo medi empleat per impedir-la ó repelirla ha sigut ó no de necessitat nacional, y si existeix ó no falta de provocació suficient, circumstan- »cias totes que sa existencia determina exenció de res- »ponsabilitat criminal? Si no comprenen la forsa, virtut ó valor de las frases subrayadas, com podran declarar en altre cas, si ó no rodoneja l'fet alguna circumstan- »cia modificativa de la pena en sentit atenuant? Y si aixó es una innegable veritat, ab quina exacta justicia podran dictar sentencia condemnant ó absolvent, com no sigui ab la de *á ojo de cubero*, regoneixent quelcom á n'els jutjes la virtut de donar á cada hu lo seu? De manera, donchs, que l'establir la llengua propia de la terra en las causas criminals, no es pas sols cas de necessitat y de dignitat regional, sinó d'exacta justicia y de conciencia dels mateixos jutjes. Y no se ns digui que lo defensor pot apartar lo perill de la injusticia il·lustrant al tribunal ab lo seu informe, puig sobre ser devegades també un castellà, topariam ab la mateixa dificultat de no admetre equivalencia la frase ó concepte.

En lo próxim número continuarem l'examen d'algunes altres rahons que s'poden aduhir en pró de l'ús de la llengua catalana en los tribunals de justicia, acabant ab ellas nostra tasca.

SECCIÓ EXTRANJERA

FRANSA

D'avuy en endevant lo fran en aduanas y consums será casi impossible, sobre tot en la expedició de paquets postals.

Los experiments que venen fentse ja fa temps han donat tan bon resultat que ls contrabandistas se troban consternats.

Los raigs X dispensaran dins de poch als empleats d'obrir los paquets y caixas, permetent descubreir lo contingut ab tota seguretat.

Tal es lo resultat que ha donat la informació feta per la Administració central d'Aduanas, després d'infinitas probas verificadas en lo transcurs d'aquestos últims mesos.

La direcció general del ministeri d'Hisenda confirmá ans d'ahir aquest resultat als delegats de la premsa é invitats, y Mr. George Pallain, los distingit director general, los hi presentá l'enginyós aparato que permet ab una extensa facilitat veure l'contingut interior dels diferents paquets. Diferentas probas foren fetas en presència dels representants de la premsa, colocantse en l'interior d'un gros paquet, una caixa de tabacos que fou perfectament vista y comptats los *tondres* que dins de la mateixa hi havia.

L'aparato consisteix en una caixa d'una quinze á divuyt kilos de pes, en la qual se troba una lámpara eléctrica en forma de bola. En aquesta esfera s'fa 'l buyi, y la lámpara serveix pera la producció dels raigs X. Devant de la lámpara se coloca en la caixa l'paquet que s'vol examinar, y l'espectador lo mira ab una especie de estereoscopo móvil que pot fer girar á voluntat. Lo paquet se troba colocat entre la lámpara que projecta sos raigs y l'ente del espectador, distingintse allavors clarament los objectes de la caixa, y poguent comptarse en un sach lo número de parells de guants, mitjons, botas, etc., etc., ab exacta precisió.

Desde avuy, donchs, pot dirse que la aplicació dels raigs X está cridada, dins de breu temps, á prestar grans serveys á la administració y al públich, que tant sovint sent la pérdida de temps y la manera com se verifica l'examen de sos bagatjes.

INGLATERRA

Comunican de Londres que durant tota la nit regná en aquella capital una agitació extraordinaria.

La colossal ciutat que en temps normal no es sino un gran magatzem y un immens mercat en lo qual se verifican tots los negocis del univers, presenta aquets dias un espectacle completament nou. Aquella capital tan poch acostumada al noctambulisme y en la qual, com es sapigut, á las onze de la nit no s'ven ningú pels carrers, en la actualitat estigué, durant tota la vespra del jubileig, creuada per bandes de gent que recorregué tota la nit las vias públicas, cantant y ballant fins al clarejar lo dia, que comensá la multitud á colocarse en los diferents sitis, desde ahont podía contemplar la profesó. Moltes personas portavan paquets ab provisions, cuydado natural en gent que preveya estar bloquejada tot lo dia.

A las onze del mati les forses de tropas colonials se posaren en marxa portant á son davant al feld mariscal lord Roberts. Darrera de cada destacament anava en un cotxe lo ministre de la colonia corresponent.

La comitiva real venia després de la colonial y la componia com cabecera un oficial verdaderament gegant, lo capitá Ames, l'home més alt del exercit inglés. Darrera del mateix seguitan quatre oficials de estatura aproximada á la del capitá.

Lo cotxe real anava tirat per vuyt cavalls magníficament adornats. S. M. ocupava el fondo del cotxe tenint davant á la prímpcesa de Gales y á la de Dinamarca. A la dreta del cotxe anavan á cavall lo príncep de Gales y l'duch de Conaugh y á la esquerra lo duc de Cambridge. Seguí després del cotxe lo feld mariscal lord Wolseley, comandant en quete del exercit y un oficial portant l'estandart real. Los prímpceps inglesos y ls extranjeros que precedían lo cotxe real presentavan un magnífich cop de vista per la riquesa y varietat dels uniformes.

Durant lo pas del corteig la multitud aplaudia ab entusiasme sobretot á la vista de la Reina que fou objecte de delirant ovació durant tot lo trajecte. Per fortuna y gracias á las minuciosas precaucions presas no ocorregué en tot lo trajecte cap incident desgraciado. La Reyna declará trobarse satisfeta de la acollida que li feu la població.

Manifest liberal

Madrid 24.

Lo manifest publicat per lo partit liberal diu en extraete:

Tancadas al partit liberal las portas del Parlament mentre regnava anomala situació que crea la falta de serenitat del Govern, surgi una complicació perillosa en la política nacional que establi un desequilibri en los assumptos públics.

Los encarregats de portar la veu dels partits, deuen donar a la publicitat los judicis, resolucions y censuras que la hi mereixin los procediments del Govern, y per aixó hagerem de rompre la tregua de tolerancia que li haviam donat en benefici de la patria.

Un acte insòlit vingué a turbar la vida parlamentaria, ofenguent a un partit y negantse lo que el Govern a donarli la deguda satisfacció.

Nostre honor y nostra conciencia ens aconsellaren apartarnos del Parlament y en nostra ausencia se comprometeren en pocas horas lo resto del credit y las únicas rentas del Tesor, olvidantse en cambi d'altres assumptos de no menos interés pera la nació.

La solució de la crisis ha extranyat a tots y especialmente als liberals.

Los liberals persistim en la actitud que prenem avans d'estallar aquesta.

La opinió está preocupada per las cuestiones colonials y mira ab indiferencia los demás assumptos, incluso las gran sumas votadas per las Cambras.

Los liberals considerem compromisos en las actuales circunstancias los debers en que no s'ventili la pau, aspiració suprema d'Espanya.

Nostre programa demostra que l'hem clar y definit, com lo teniam avans d'estallar la insurrecció, la cual s'hauria evitat, si'l partit liberal hagués tingut la direcció dels negocis públics. Aquets propòsits s'inspiravan en las reformas del senyor Maura que plantejadas ab oportunitat haurian evitat los errors de la insurrecció.

Los liberals creyem que la acció política deu acompnyar a la militar, a aixó obliga una ley y ho exigeixen compromisos concrets.

L'exercit vens sempre, pero sos esfuerzos son insuficientes pera l'establiment de la pau en las colonias.

Lo Govern se fia del exercit y envia tots los recursos del Tesor a Cuba, pero recientes successos l'han convenst de la necessitat de simultanear los procediments militar y diplomatch.

Respecte a Filipinas opinan los liberals que tots los esfuerzos deuen dirigirse a la total pacificació del Archipiélach. Tractar de reformas a Filipinas sense estar restablerta la pau seria per demás temerari.

S'ha dit que los liberals careixem de pensament respecte de Cuba.

Los fets demostraran lo contrari.

Aixó hauriam fet en lo poder y aixó hauriam defensat en lo Parlament.

Lo Manifest lo firma sols lo senyor Sagasta.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

del dia 25 de Juny de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: HORAS d'observació, BARÓMETRE aneroida, GRAU d'humiditat, PLUJA en 24 horas, AIGUA evap. en 24 h., ESTAT del cel, OBSERVACIONES. Row 1: 3h, 765, 77, 0,6, 5-3, Ras.

Table with 5 columns: HORAS d'observació, TEMPERATURAS, VENTS, NUVOLS. Row 1: 3h, 25.1, 16.1, 0, 0, 0.

Nostre població ahir quedá talment deserta. En cambi per las casas de camp de nostre terme Municipal hi regnava lo mejor bullici y gatzara. Afortunadament cap vehi al regressar a ses casas se trobá ab lo pis desembressat.

A las deu de la nit d'ahir los crits de socorro llensats per una dona desde'l pis d'una casa del carrer de Jesús posaren en alarma als vehins del mateix, los qui, al principi, suposaren que'ls motivava un fochó un robó.

Averiguat resultá que s'havia enrotllat al cos de la dona que demanava auxilli, una serp de regulars dimensions, lo cual fou morta per los primers vehins que acudiren als crits de socor.

La serp se creu que fou portada dins d'un feix de

llenya que aquella pobre dona s'emportá del mas ahont aná a passar lo dia de Sant Joan.

Apart lo susto la protagonista d'aquesta escena no rebé cap dany.

Lo «Centre Excursionista de Catalunya» no ha enviat los cuaderns 26 y 27 corresponents als darrers mesos de Mars y Abril de son Bulletin.

Lo text d'abdos números, es interessantíssim, il·lustrant ab primorosos grabats la ressenya que de la seva excursió «A la Pica d'Estats», nos fá lo soci excursionista en Lluís M. Vidal.

Per fulletí publican los cuaderns III y IV de la obra «Lo Llussanés», original d'En Pelegrí Casades y Gramatxes.

L'Ajuntament de Tarragona ha arrendat la cobrança del impost de Consoms. Y veurém los conflictes que s'desarrollarán en la veuhina ciutat, si'l arrendatari es tant exigent com'un que nosaltres ne vam conèixer a El Ferrol.

La sessió que celebrá ahir nostre Excm. Ajuntament serà la darrera del actual bieni, si'l próxim dimecres no'n celebrá de primera convocatoria.

Segons nostras noticias lo próxim mes de Juliol s'inaugurarà lo bonich cementiri que fá poch s'ha acabat de construir a la vila d'Aleixar, a càrrech del bon fill de la mateixa, nostre apreciat amic y subscriptor en Joseph Guardiola.

Per a fer la inauguració no mes falta que de Barcelona vuhin a l'Ajuntament lo panteó que aquell acordá aixecarli pera perpetuar la memoria del generós donador.

Per a demá y per tercera vegada, té convocadas eleccions Municipals lo poble de La Figuera.

Es fácil que aquesta vegada los vehins segueixin també la mateixa conduca, de no anarne cap a votar.

Ans d'ahir la veuhina vila de Borjas del Camp celebra sa festa major, ab solemnes funcions religiosas y molt pochos regostis públics.

D'aquesta ciutat y pobles propers a la citada vila feren cap a la mateixa bastants forasters.

Los divins oficis ab orquesta y la professó resultaren lluhits.

Lo ball que a la nit tingué lloch se vegé també molt animat.

Ab motiu de las festas del jubileig que se celebren a Londres, a la casa de la ciutat de Dublin, capital de la atormentada Irlanda, s'enarborá una bandera negra, al mateix temps que recorria'ls carrers una manifestació portant altra bandera ab una inscripció que deya: «Deu protegeixi la Irlanda». En la mateixa manifestació hi anavan sis homes conduhint una caixa de morts ahont s'hi llegia: «Imperi britanich».

Ha mort a Barcelona l'antic e ilustrat redactor del Diario de Barcelona D. Gayetá Cornet y Mas. Antich y respectable company en la premsa borcelonesa, cronista al detall dels aconteixements de la ciutat, lo veterano gatzeller del Diario de Barcelona, era una curiosa y característica figura. Durant 35 anys pot dirse que anotá al dia, en aquellas gatzellillas que delatavan la ploma de son autor, las ocurrencias, totas las anyalitats, las festas y costums de antany, ab las incidencias que constituïeixen en un periódich la crónica de la localitat.

Lo Sr. Cornet comptava més de setenta anys y desde 1858 formava part de la redacció del Diario de Barcelona. Apart de sos travalls periodístichs, escrigué alguns opúsculs y monografias de molta utilitat pera'l coneixement topográfic de Catalunya, tals com las «Guias de Manresa y Cardona; de Caldas y de San Miguel de Fay», «Trés en dias Montserrat» y «Una excursión por Cataluña».

D'esperit senzill y complacent, lo veterano periodista era estimat y apreciat de quantas personas, y no foren pocas, tingeren ocasió de tractarlo.

Enviem a sa distingida familia la expressió de nostre profón sentiment per la dolorosa pérdida que acaba d'experimentar, y a nostre estimat colega lo Diario de Barcelona li donem també nostre pésam per la pérdida de son redactor.

Sembla que la Companyia Arrendataria de Tabacos ha decidit fer los ensaigs d'aquest cultiu, a que vé obligada per la renovació del contracte, en las provincias de Málaga, Granada, Santander y Asturias, a qual efecte contracta ja terrenos en que han de practicar-se. La noticia ha omplert d'alegría als pagesos andaluzos,

y son molts los de la serranía que han arribat a Málaga a enterarse y oferir terrenos.

La lectura del Annuaire de la Presse publicat a Paris pera'l present any, ofereix datos curiosíssims sobre la importancia adquirida per la premsa en la societat actual, y fa patent lo considerable paper que desempeña'l periodisme en lo mon contemporani; son autor, Mr. Avenel, significa que la major part dels ministres actuals, sense parlar dels que ho foren ahir ni dels que ho serán demá, perteneixen al mon periodístich. Baix altre punt de vista inscriu en l'actiu de la premsa francesa cuantiosas suscripciones, multiplicadas obras de caritat y fets admirables que rendeixen cult a la solidaritat de las nacions.

Segons los datos del Annuaire, compta Paris 2,327 periódichs actualment, essent considerable'l número dels que naixen y moren en lo transcur d'un any sense deixar cap rasire de la seva existencia. Se nota gran augment en los periódichs ilustrats, que desde'l número de 99 han arribat avuy a 134. En cambi hi ha baixa en los periódichs dedicats als annuncis, a las bellas arts y a la literatura, lo mateix que en los que s'ocupan de modas y d'associacions económicas. En resum, en las categorias periodísticas molt especials, y en molts de verdadera fantasia, se nota augment considerable. Tornant a la xifra de 2,327 periódichs parisenchs, assalta'l pensament d'un total que representa milions de llegidors e iguals números d'obers ocupats en la composició y tirada dels mateixos, essent importantíssima la quantitat de paper que consumeixen y'l timbre que satisfan.

En los departaments se complan en la actualitat 3.493 periódichs.

Llegim en un colega de Barcelona: «S'ha comunicat al Gobernador de la provincia, per los mossos de la Escuadra del puesto de Palautordera, una diligencia per ells practicada, que tal vegada donará motiu a la revisió d'un proces fallat en 1891 per la Audiencia d'aquesta capital. Lo fet es lo següent:

L'any 1889, en lo mes d'abril, se trobá enterrat en un bosc de Sant Andreu de la Barca, lo cos d'un home, conegut ab el apodo de «Canaletas», trobantse poch després lo cap, que presentava senyals d'haver sigut somesa a la acció del foch. Lo sumari fou instruhit rápidamente, detenintse al gendre del difunt Magt Jansana Penella y a Joseph Sagristá y Julia. Lo dia del judici la defensa tracta de probar que'ls restos trobats en lo bosc no s'havien demostrat que fossin los de «Canaletas», dihent que en contra de sos defensats no existian més indicis que'l disgust, que per cuestió d'interessos mediava entre gendre y sogre. Lo Jurat dictá no obstant veredicta de culpabilitat, declarant al Jansana autor de la mort de son sogre y absolvent al altre processat.

Lo Jansana fou conduhit a Ceuta a cumplir la pena de cadena perpétua; ahont avans de morir confessá haver assassinat a son sogre, pero que'l cadávre d'aquet no era'l trobat per la justicia.

Lo dimars últim los mossos de la Escuadra escavaren en lo lloch indicat per Jansana, en la vora del torrent que divideix lo bosc de Raurada, terme de Castellvi de Ronsanés, trobant en efecte enterrats uns restos humans.

Copiem d'un periódich de Barcelona: «Se nos assegura que s'fan gestions pera lograr del ministeri de la Guerra francés, que autorisi a la música de la escola d'artilleria de Tolouse pera venir a aquesta capital, a pendre part en las festas que s'organizan a la Exposició industrial.

De sortir efecte aquestas gestions, los músichs de la Real Academia d'Artilleria de Segovia se trobarían aquí ab los que a Tolouse, no fa molt, hi tribufaren entusiasmas oracions.»

Lo recaudat en lo dia d'ahir en la Administració de Consoms per diferents especies, puja la quantitat de pessetas 1074.16.

Pa algun temps que la premsa extranjera s'ocupa ab insistencia d'un invent anomenat lo «Pegamvid» cridat a prestar grans serveys, lo qual nos inoita a donar sobre'l mateix alguns detalls pera informació de nostres lectors. Lo «Pegamvid» es una mena de betúm que al aplicar-se als cosos los hi comunica molts propietats: los fa impermeables, los aïsla, los converteix en refractaris a la acció dels cosos grossos, resistent als focs, apropiantlos, per exemple, a diferents límits de temperatura per bruscas y notables que sian. Aquestas y al-

tras moltes altres propietats depenen de la com posici de la pasta a la qual nos contrayem, sentint que son empleo no s trobi al alcans de tothom; sols pot practi- carse per procediments especials que constituheizen objecte de monopolis.

Ve a ser lo «Pegamvid» un verdader esmalt que ademés de sas qualitats ordinarias, posseheix plasticitat, y elasticitat, y al que pot darse tots los matissos que s desitjin. En res modifica ls teixits als que s aplica y per son medi s transforman los mateixs en las classes de cyuro que s desitjin, ab solidés sens igual y notable economia.

Del Diario de Gerona del dimecres: «Ahir mati sentirem dir que en una casa de camp de Sarria de Dalí ocorregué un sensible succés.

Sembla que quan més distrets estavan los amos de la mateixa s presentá un fill d' aquets anomenat Emili Salat, lo cual desde fa algun temps te periorbadas sas facultats mentals, per lo qual havia ingressat en lo Manicomi provincial, ahont per lo vist lográ sortir, y amenassá a sa familia ab matarlos, posantse la cosa tant seria que aquella s va veure obligada a mancarse ab clau.

Mentres passava aixó un germá del boig va anar a donar compte del fet a la autoritat.

Sógons sembla, la guardia civil va sortir en persecució d' aquell infelís ignorant si a la hora en que escribim aquestas ratillas s ha pogut agafar.

Doném aquesta noticia sens respondre de sa veracitat.

SECCIO OFICIAL

Societat Manicomi de Reus

Havent de procedirse a la construcció dels edificis de que ha de constar lo Manicomi, s invita als que desitjin pendre part en las subastas de tots ó d' alguns dels pabellons, se serveixin presentar las proposicions en la forma que indica el plech de condicions economic- facultativas en lo domicili de D. Emili Briansó y Planas desde l dia d' avuy 20 del actual fins lo dia 5 de Juliol próxim.

Los pllassos, presupuestos y plech de condicions estarán de manifest durant dit pllasso, en casa del señyor Arquitecte D. Pere Cassellas y Tarrats de 8 a 11 del mati.

Reus 20 Juny 1897.—Lo President, Pau Font de Rubinat.

Registre civil

dels dias 23 y 24 de Juny de 1897

Naciments

Teresa Escardó Clavaguera, natural de Dolors.— Nieves Montguío Pedrét, de Anton y Erundina.

Matrimonis

Cap: María Rosich Ollé, 9 mesos S. Benet 28.

Matadero Público

Bestiars sacrificats pera l consum en lo dia d' ahir

Table with columns: Classe, N°, Kilos, Grams, Satisfet Pts. Cts. Rows include Bous, Badellas, Bens, Cabrits, Tocinos, Desputllas de bestiar de llana y pel, Total adeudo.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Joan.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de S. Joan Batista (Providencia)

Demá, diumenge, a las 8 hi haurá Comunió general ab plática pera la Arxicofradia de Santa Teresa de Jesús.

A las 6 de la tarde se celebrarán los acostumats exercicis de Reglament ab exposició de S. D. M.

Parroquia de Sant Francesch

Demá a dos cuarts de vuyt del mati tindrà lloch la Comunió general en Ntra. Sra. dels Dolors y a dos cuarts de cinch de la tarde la funció mensual junt ab la del Sagrat cor de Jesús.

Administracio del Santuari de Nostra Senyora de Misericordia

Se participa als devots de la Verge y al públich en general que s han pstat a la venda las novas estampas

litográficas iluminadas de Nostra Senyora de Misericordia y son camarí, en lo mateix Santuari y en las tendas de la Viuda Paig y Viuda Sanromá. Solas se venen al pren de 2 50 pessetas y ab cristall y march daurat a 10'50 y 12'50 segons los tamany.

Sant de demd.—Sant Zúilo.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 25

De Génova y escalas en 4 dias, vapor «Sagunto» de 345 ts., ab bocoyts buyts, consignat a don Anton Mas y March.

De Barcelona en un dia llaut «San Pablo», de 10 ts., en lastre, consignat a don Joseph M. Ricomá.

De Port-Vendres en un dia, pail. francés «Alphonse et Marie», de 63 ts., ab bocoyts buyts a Violet freres, consignat a don Anton Mariné.

Despatzadas

Pera Génova y escalas, vapor «Sagunto», ab carga general.

Pera Vilanova y Geltrú, llaut «San Vicente», ab tránzit.

BARCOS A LA CARGA

Dissapte 26

Pera Hamburgo v. «Velarde», consignataris senyors Mac-Andrews y Cia.

J. Marsans Roif

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Table with columns: Interior, Exterior, Amortizable, Aduanas, Norts, Exterior Paris, Paris. Rows include Fransas, Colonial, Cubas 1886, Cubas 1890, Obs. 6 0/0 Fransa, Obs. 3 0/0, Londres.

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSA DE REUS

Cotizacions realizadas en lo dia d' ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Table with columns: Interior, Exterior, Colonial, Norts, Obligacions, PARIS, GIROS. Rows include Fransas, Cubas vellas, Cubas novas, Aduanas, Oblig. 3 0/0 Fransas, Norts, Londres.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Valluvi.

Table with columns: Londres, Paris, VALORS LOCALS, ACCIONS, DINEER PAPER, OPER. Rows include 90 d'v., 8 d'v., Gas Reusense, Industrial Harinera, Banc de Reus, Manufacturera de Algodon, C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.

Bibliografía

Colecció Selecta Catalana

S' ha publicat lo primer volum d' aquesta biblioteca de la terra, titulat «Quadros» y original del festiu y reputat escriptor N. Emili Vilanova.

L' exemplar consta de 116 planas y s vent al pren de dos rals en la administració d' aquest periódich.

Patria y Región

La obra del notable escriptor regionalista gallego en Salvador Golpe, «Patria y Región», se troba de venda en aquesta Administració, al pren de 3 pessetas l' exemplar.

TELEGRAMAS

Madrid 25.

De la Habana s' ha rebut un despatx oficial que din:

«Forsas del destacament del Roque, Rocabeos, van baíra a una partida rebelde, causantli 3 morts.

Altras forsas alcansaren a Palmerito a la partida de Clement Gómez, batiatla, dispersantla y fentli tres morts.

Lo batalló d' Espanya, en un topament, feu al enemich un mort y dos ferits.

Lo general Maroto, a San Joaquin, feu dos morts a un grupo rebelde.

Forsas de Valencia sorprengueren lo campament de Frederick Núñez a Ofo de Agóa (Pinar) causantli dos morts.

Presentats, 2!

Lo general en jefe es a Cienfuegos.—Ahumada.»

«De Nova York telegrafian que l' comité d' una societat filibustera de bastanta influéncia, ha fet gestions pera que la Cambra de Representants declari la b ligerencia dels cubans.

«Lo Consell de ministres, celebrat baix la presidencia de S. M. la Reyna, ha careseut d' importancia.

Lo Sr. Cánovas pronunciá un extens discurs fent detingut exámen dels assumptos pendents relacionats ab las islas de Cuba, Filipinas y ls Estats Units.»

En quant a la gran Antilla, aparegué com favorable lo curs de la companya, y no menos optimista s mostrá l' jefe del Govern referintse a las operacions a Filipinas.

Parlant dels Estats Units, digné que no abrigava l' menor dupte, invocant pera aixó successos recents, de que la feresa jingoista s estrellaria contra l' dich de recititut y lleal amistat vers nosaltres que ve demostrant Mr. Mac-Kinley.

S' ha resolt definitivament que la Cort surti pera Sant Sebastián lo 2 de Juliol y que la companyi, com ministre de jornada lo duch de Tetuan.

Los ministres no posaren cap disposició a la regia firma.

«S' ha rebut un telegrama en lo ministeri de Marina donant compte de que en lo rin Muros (Asturias) ha sossobrat una llanxa tripulada per tres homes, morint of-gats dos d' ells.

«L' «Heraldo» publica aquesta nit un article molt enérgich ab lo titol «Sociogo aparente».

Din en ell que no s fia de la pan que tenim perque pot ser que la vejém inferrompda lo dia menos pensat y pater no en la ocasió més oportuna.

La situació, afegeix lo colega, es frresistible y violenta.

Las consecuencias del engany las pagarem tots, inclós los que més clamém con eixa ficció que a tan lamentables extrems nos ha conduhit.

«Terminat lo banquet ab que ha sigut ob equiat en los Jardins del Bon Retiro, lo general Suárez Inclán ha eigit companyat a son domicili per varis dels conrents a dit acte.»

Un despatx de Alejandria diu que s' ha donat ordre de suspendre la projectada expedició al Sudán.

«Telegrafian de Marsella que s' ha incendiat lo vapor «Northern», que anava de Eíame a Burdeos, carregat de dogas.

«Telegramas de Constantinopla indican que Turquia no accedirá, de moment quan men s, a la evacuació de Tessalia.

Es probable que dins de poch se firmi un tractat de pau preliminar en lo qual s' estipula lo pago de 70 milions en quatre pllassos.

«Ab motiu de ser l' aniversari de la mort de Carnot, han visitat sa tomba en lo panteó molts elements oficials y una gran gentada.

La protesta del Japó contra la anejió de las islas Hawi ha causat gran efecte en los Estats Units, ahont se considera com un «ultimatum». S' ha nomenat una comissió pera estudiar aquest document.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia catalana dirigida per los renombrats primers actors D. Hermenegildo Goula y D. Jaume Capdevila.

Funció pera avuy.—Estreno en aquest Teatre del drama en 3 actes y en vers, original dels reputats escriptors D. Lluís Quer y D. Bonaventura Sanromá y Quer, titulat «L' Hostal de la coixa» y Estreno del apropiós en un acte, estil Frégoli ¡La metempsicosis!» «¡Frégoli Llano!».

Entrada general 2 rals.—A las 9 en punt,

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova)
12:11 t. mercancías; segunda y tercera.
1:57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona a Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
9:46 m. (per Vilanova).
15:8 t. per id.
7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes.)

De Reus a Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:10 t. — 7:49 y 9:57 nit.

De Mora a Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus a Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2:17 t. — 7:04 t.

De Tarragona a Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

De Reus a Lleyda

8:40 m. — 5:23 t.

De Lleyda a Reus

5:50 m. — 3:50 t.

De Reus a Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí a Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona a Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia a Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8:30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	8:30 m.
De id. directe	10:30 t.
De id. id.	1:30 n.

De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
De Lleyda y Huesca 7:30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropes de refors a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona a las 5:00 m.
Pera id. a las 2:00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Pera id. id. id. (per idem) a las 2:00 t.
Pera Tarragona, directe a las 7:00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarragona y sas lineas a las 8:00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucia y Extremadura a las 1:00 t.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucia y Extremadura, que s deposita en los buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

Servey de trens que regirá desde l dia 1 de Octubre de 1896.

Sortidas de Reus: 4:10, 9:06 matí; 2:32 y 5:43 tarde.

Sortidas de Salou: 4:56, 10:46 matí; 5:10 tarde y 7 nit.

Las horas se regizeixen per lo meridí de Madrid.

Las verdaderas aguas minerales

VICHY

del Estat francés son los manantiales

VICHY-HOPITAL (estómach)

VICHY-GRANDE-GRILLE (fétje)

VICHY-CELESTINS (vias urinarias)

Se ven en las principales farmacias y droguerías y en los dipósitos d' aguas minerales. Pera evitar tota clase d' abusos y substitucions los consumidores deuen sempre demanar y exigir lo nom del manantial.

La Perla del Cantabrich

SIDRA CHAMPAGNE

ELABORADA PER

MAXIMO MARTINEZ

(S. EN C.)

GIJON (Asturias)

Exportació a tots los païssos

MEDALLA D'OR en la Exposició de Lugo, 1896

Los que desitgin conèixer aquesta Casa deuen dirigirse a don Máximo Martinez, a Gijón, qui envia notas de preus y contesta a las indicacions y preguntas que li fassin los señors comerciantes y particulars.

SOFRE GRÍS DE BIABAUX

MINERAL FRANCÉS

Premiat en as Exposicions Universals é Internacionals

AVIGNON, 1890.-LYON, 1894.-BORDEAUX 1895

Destructió radical de las malalties de la Vinya, Oidium, Mildiu, Black-Rot, Rot, Blanc, Anthracosis, etc., y contra las Formigas, Pugó, Orugas y altres insectes.

Lo comprador deu, donchs, exigir, a fi de no ser enganyat, la marca **EL VOLCAN**, de la Companyia Biabaux, estampada entots los sachos

Representants: Senyor Joan Vilella y Companyia y Joseph Gambus y Anguera, Vila (Bou) 12.—REUS

TELEGRAMAS

Madrid 25.
De la Habana s'ha rebut un despatx oficial que

General que s'ha presert a las vendes las noves estampas